

În graiul din Chiajna prepoziția *e* nu se întâlnește, fiind înlocuită regulat cu prepoziția *y*: *y дъръпъ* (în curte), *y мървъ* (în cenușă).

§ 12. Consoanele *u*, *s* se întâlnesc într-un număr redus de cazuri, de exemplu: *цилъзъ* (fier), *чон*, *бърци* (repede), *чам* (geam), *нъцак* (topor), *бътлъг* — *бътлъсъ* (butiu), *бърсъм* (a se grăbi), *нъсъм* (în urmă) etc.

§ 13. Consoana *ü* apare în toate pozițiile: *йъсен* (toamnă), *йабълъкъ* (măr) *йузън* (izmă), *пуйъм* (cîntăm), *мойъ* (al meu), *тъй* (aşa), *ний* (noi).

§ 14. În graiul bulgar din Chiajna se produce asimilarea *дн>нн>н*: *ино* (edno) *глънъ* (gladna), *нес* (dnes), *сънъ* (sedna) fenomen frecvent în graiurile răsăritene.

* * *

După scurta prezentare a principalelor aspecte fonetice ale graiului bulgar din cimuna Chiajna, putem trage următoarele concluzii:

1) Alternanța *'a—e* (din *ъ*), caracterizează graiul din Chiajna ca un grai nord-estic bulgar.

2) Din cauza amestecului de populație venită din diferite regiuni ale Bulgariei nord-estice, în graiul studiat găsim unele elemente caracteristice graiurilor moesiene, iar altele specifice graiurilor balcanice din regiunea Sliven.

3) Sistemul fonetic al graiului bulgar din Chiajna comparat cu limba bulgară literară, prezintă multe asemănări, dar și o serie de deosebiri ca: păstrarea caracterului palatal al unor consoane la sfîrșitul cuvîntului (*(л', н', м'* a și *ш*, *ч*, *и* și fricativa *ү*; folosirea vocaliei *о* ca articol; închiderea vocalelor deschise, lipsa unor consoane (*ф*, *х*, *х'*, *с'*) etc.

4) O trăsătură specifică a graiului studiat este larga răspîndire a lui *y* consonantic, provenit din *x* în terminațiile timpurilor trecute simple, care cu vocala temei formează diftongii — *ая* (*оу*), *ея*, *оя* (*үү*), *ия*.

К ВОПРОСУ О ФОНЕТИЧЕРКОЙ СИСТЕМЕ БОЛГАРСКОГО ГОВОРА СЕЛА КЯЖНА, БУХАРЕСТСКОЙ ОБЛАСТИ

(РЕЗЮМЕ)

В период турецкого господства и, особенно, после русскотурецких войн XVIII века и в первое тридцатилетие XIX века различные по численности группы болгар вынуждены были эмигрировать на север по Дунаю. Одна из таких групп болгар обосновалась в Бухарестской области на месте теперешнего села Кяжна.

В первой части работы автор пытается определить время прихода этих беженцев в село Кяжна на основе двух надписей на камне, найденных в сельской церкви, а также на основе ведений, полученных от жителей села. При установлении их более раннего местожительства используются фонетические явления говора, на котором они говорят.

Как свидетельствуют надписи на камне, село Кяжна, было основано ранее 1828 года, а в 1828—1829 гг. здесь поселились новые большие группы болгарских эмигрантов. На основе анализа названий различных частей села и фонетических особенностей говора удалось установить, что они прибыли из раз-